

**Rechtsbescherming in het licht van recente ontwikkelingen
in het bestuursprocesrecht en het omgevingsrecht**

*Perspectief vanuit natuur- en
milieuorganisaties: Lastige hobbels!*

Anna Jonkhoff, Advocaat,

Anna.Jonkhoff@vadvocaten.nl

Aarhus: recht speelt belangrijke rol bescherming
natuur en milieu. Zie uitspraak E.G. Hof 12 mei 2011, C-115/09
Ruime toegang tot recht voor NGO's, wordt dat nog wel waargemaakt?

Lastige hobbels

- Invulling begrip belanghebbende ‘beperkt’
- Ontstaan algemene regels: meer nadruk op handhaving
- Art 1.6a CHW direct opnemen alle gronden
- Hogere bewijslast: minimaal deskundigenrapport
- ‘Trend’, gegronde beroep, rechtsgevolgen in stand laten

1. 'Inperking' belanghebbende

- Sinds 1 oktober 2008 uitspraak, bijna elke groep niet-ontvankelijk verklaard door bestuursorganen;
- 3 eisen later genuanceerd: al is de statutaire doelstelling niet voldoende onderscheidend, dan kan de organisatie met feitelijke werkzaamheden aantonen belanghebbende bij het besluit te zijn;
- Effect: 'deur-dicht', lange procedure;
- In beroep altijd toch belanghebbend;
- Tot 31 maart 2011...LJN BQ0258

Grote of kleine modderkruiper? Uitglijder!: herstelt in
AbRS 15 februari 2012, 201104809/1

2. Algemene regels = nadruk op handhaving

- Handhaving ligt grotendeels in handen NGO's en omwonenden;
- Proces met veel hobbels. Pas bij overtreding mogelijkheid verzoek om hh. Besluit snel uitlokken. Achter de feiten aanlopen. Voorbeeld KNNV Gouda, baggeren RB Den Haag, 14 maart 2012 (AWB 10/5352), geen procesbelang meer;
- Vergunningen, ontheffingen: inspraak vooraf meer duidelijkheid over regels bij initiatiefnemer.

3. 'Grondenfuik', art 1.6a CHW

- AbRS 26 oktober 2011, 201105225/1/H1, Europees recht in geding, mag artikel 1.6a CHW wel worden toegepast?
- Hoge eisen kennis recht NGO
- 6 weken termijn, moeilijk haalbaar bij alomvattende besluiten, zoals inpassingsbesluiten waaronder veel besluiten hangen

4. Bewijslast hoger

- Laatste tijd vaker contra-expertise vereist, zelfs bij aanvoeren gebreken in een besluit, zie RB Breda, 25 oktober 2011, AWB 11/811;
- Ook al kom je als groep met een contra-expertise, toch snel aangenomen dat het rapport van bestuursorgaan wel deugt.

5. Vaker rechtsgevolgen in stand

- Opvalt dat vaker bij gegrond beroep rechtsgevolgen in stand blijven;
- Weinig tijd/mogelijkheid om tijdens zitting op nieuwe motivering bestuursorgaan te reageren;
- Voorkeur dan naar toepassen bestuurlijke lus, tussenuitspraak = mogelijkheid tot reageren

Conclusie

- Het niet als belanghebbende aanmerken van ngo's werkt alleen maar vertragend;
- Bij trend naar meer algemene regels moet een effectief handhavings-systeem opgericht worden, gebeurt nauwelijks, niet goed voor natuur en milieu;
- Grondenfuiik 1.6a CHW stelt (te) hoge eisen aan kennis van recht en beleid door ngo's;
- Rechter moet niet direct contra-expertise eisen ter motivering beroepsgronden (StAB inschakelen);
- Bij instandlaten rechtsgevolgen moet appellant meer tijd krijgen om op nieuwe motivering te kunnen reageren. Beter om dan bestuurlijke lus toe te passen.